

**Досвід ведення гібридних конфліктів;
міжнародне гуманітарне право;
захист цивільного населення під час збройного конфлікту;
міжнародний досвід вирішення конфлікту**

анотований бібліографічний список

2019. – Вип. 1 (1-10 січня). – 29 с.

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

Зміст

Досвід ведення гібридних конфліктів	1
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>1</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>2</i>
Міжнародне гуманітарне право.....	5
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>5</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>12</i>
Захист цивільного населення під час збройного конфлікту	22
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>22</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>23</i>
Міжнародний досвід вирішення конфлікту.....	28
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>28</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>28</i>

Досвід ведення гібридних конфліктів

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Наші** : історії укр. воїнів / [упоряд.: В. Петровський, О. Панченко, А. Мирончук ; за заг. ред. В. Буряченка]. — Київ : Військо України, 2017. — 308, [3] с. : іл. — (Б-ка журн. "Військо України" ; кн. 3). — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А792576.** Зібрано розповіді про бойові будні українських воїнів - захисників України у збройному конфлікті на Донбасі, а також про життя вимушених переселенців з окупованих територій Сходу України.

2. **Пророцтво Жанни** : історії укр. воїнів / [упоряд.: В. Петровський, О. Панченко, А. Мирончук ; за заг. ред. В. Буряченка]. — Київ : Військо

України, 2018. — 223 с. : іл. — (Б-ка журн. "Військо України" ; кн. 4). — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А792575.** Подано розповіді про героїчних українок, які відстоювали незалежність України під час Революції гідності, а тепер, пліч-о-пліч із чоловіками, захищають країну у збройному конфлікті на Донбасі: зі зброєю в руках або рятуючи життя фронтових побратимів.

Статті з періодичних видань

3. **Давиденко У. Остался навсегда 43-летним** / Уляна Давиденко // Луганщина.ua. — 2018. — 5 груд. — С. 9. Наведено розповідь про 43-річного бійця АТО – прикордонника Вячеслава Фірсова, який загинув у 2014 році у бою з диверсійно-розвідувальною групою противника. П'ятий рік поспіль його мама – Світлана Олексіївна та його службовий пес Рем виходять на дорогу, по якій востаннє пішов зі Станції Луганської захищати Україну Вячеслав Фірсов. Наведено коментар директора Державного архіву Луганської області Катерини Безгінської. Вона, зокрема, зазначила, що "на сьогодні суверенітет країни захищають 7 600 мужніх воїнів Луганщини, з яких близько 1 100 – жінки. У боях за Луганщину віддали своє життя 119 її синів та дочок". Текст: <http://vistilug.com.ua/news/3817-ostalsya-navsegda-43-letnim/>

4. **Дунина А. "Могут быть провокации, как в Германии в 1939 году"** / Алла Дунина // Вести (Всеукр. вып.). — 2018. — 20 дек. (№ 218). — С. 4. Висвітлено ситуацію на Сході України в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС). Акцентовано увагу на веденні інформаційної пропаганди з боку російської та української влади щодо можливого наступу, як російських, так і українських військ.

5. **Карпюк Г. Гра у піжмурки любителя "Мурки"** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 14. Проаналізовано, чому Україна саме зараз реагує на ризики російського масованого вторгнення. Роз'яснено, який саме ключовий нюанс відрізняє ситуацію зразка кінця 2018-го від попередніх чотирьох років російсько-українського

протистояння. Росія відтоді нарощувала свій бойовий потенціал довкола України. Вона підступно в режимі "зелених чоловічків" захоплювала Крим та окупувала разом із місцевими найманцями частину Донбасу. Відтепер, як зазначив міністр оборони України Степан Полторак, "російська воєнна загроза не зменшується, а навпаки, існує тенденція до її нарощення. Ці виклики ставлять перед українським військом дуже відповідальні завдання. Зараз відбувається передислокація з'єднань та частин і посилення небезпечних напрямків, триває організація взаємодії між центральними органами виконавчої влади та органами військового управління задля ефективної координації її роботи. До іншого формату діяльності переходить військово-промисловий комплекс". Міністр висловив сподівання, що найближчим часом відбудеться ухвалення нормативних законодавчих актів щодо підвищення спроможностей Збройних Сил у захисті держави. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

6. **Кішин А. "Україна може перемогти лише з допомогою і підтримкою США"** / Анастасія Кішин // Високий замок. — 2018. — 11 груд. (№ 138). — С. 8. *Висвітлено візит американського політика, сенатора від Вісконсин Рональда Джонсона, який 8 грудня 2018 року відвідав Міжнародний центр миротворчості та безпеки, що в Яворівському районі Львівської області.* Текст: <https://wz.lviv.ua/news/381910-yedynyi-sposib-iak-ukraina-mozhe-peremohty-to-lyshe-z-dopomohoiu-i-pidtrymkoiu-ssha-ronald-dzhonson>

7. **Когут Л. "Якщо людина потопає, то їй байдуже, хто кине рятувний круг"** / Лора Когут ; бесіду вела Ольга Прокопенко // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 20. *Подано матеріали інтерв'ю із капеланом-добровольцем АТО Лорою Когут. Вона розповіла про свою душпастирську діяльність у зоні АТО / ООС (операції Об'єднаних сил). Л. Когут, зокрема, зазначила, що в Україні, порівняно з країнами —*

членами НАТО, жінка-капелан — це рідкість. Текст:
<http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

8. **Куйбіда Василь. Керченський конфлікт у динаміці геополітичної експансії Російської імперії** / Василь Куйбіда // Слово Просвіти. — 2018. — 27–31 груд. (Ч. 52). — С. 2. *У статті Президент Національної академії державного управління при Президентові України, доктор наук з державного управління, професор Василь Куйбіда ретельно розглянув відкритий збройний конфлікт 25 листопада 2018 року в міжнародних водах Чорного моря, коли велика група російських військових кораблів за підтримки гелікоптерів та літаків атакувала два українські малі броньовані артилерійські катери "Бердянськ" і "Нікополь" та рейдовий буксир "Яни Капу" після їхньої невдалої спроби пройти Керченською протокою в Азовське море. Проаналізовано Указ Президента України Петра Порошенка "Про введення воєнного стану в Україні", поданий на розгляд Верховної Ради України та підтриманий парламентом наступного дня зі скороченням дії воєнного стану до одного місяця і ухваленням окремої постанови про проведення чергових президентських виборів 31 березня 2019 року.* Текст:
<http://slovoprosvity.org/2018/12/27/kerchenskyj-konflikt-u-dynamitsi-heopolitychnoji-ekspansiji-rosijskoji-imperiji/>

9. **Олехнович О. Адекватна реакція на неадекватну поведінку** / Олександр Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 4-5. *Розглянуто питання зміцнення Україною системи протиповітряної оборони (ППО). Зазначено, що реагуючи на сьгоднішні загрози з боку Російської Федерації (РФ) і відверті погрози з уст високопосадовців Кремля, Україна змушена значно нарощувати свої оборонні спроможності, зокрема посилювати наявну ППО. Зараз відбувається процес формування нових частин і підрозділів, які посилять протиповітряну оборону на найнебезпечніших напрямках. У підготовку особового складу активно впроваджено досвід НАТО. Наступного року*

Україна планує повернути до строю відразу шість типів зенітно-ракетних комплексів (ЗРК). Акцентовано увагу на масштабних навчаннях з бойовою стрільбою ЗРК, що відбулися восени на полігоні "Ягорлик", які підтвердили, що ЗРК комплекси спроможні висунутися у заданий район, зайняти бойові позиції і знищити повітряні цілі в межах заявлених характеристик. Як заявив Секретар РНБО України Олександр Турчинов, окрім контрольних випробувань ЗРК і керованих ракет до них, метою цих комплексних навчань і випробувань було відпрацювання багатоешелонної системи протиповітряної оборони країни, визначення шляхів модернізації зенітно-ракетних комплексів і завдань на розробку нових засобів протиповітряної оборони. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

10. **Прокопенко М. Герої року — люди, які захищають країну /** Марія Прокопенко // День. — 2018. — 28–29 груд. (№ 235/236). — С. 2, 29. *Йдеться про те, що п'ятий рік триває де-факто війна Росії проти України. Анексований Крим, окуповані території Донецької та Луганської областей. І п'ятий рік абсолютно різні люди — десятки тисяч чоловіків та жінок — не дають агресору перетворити життя в Україні на хаос, захищаючи нашу країну від російського вторгнення.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/geroyi-roku-lyudy-yaki-zahyshchayut-krayinu>

Міжнародне гуманітарне право

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

11. **Балабін В. В. Спеціальні одиниці концептуального апарата теорії військового перекладу /** В. В. Балабін // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соц. комунікації. — Київ, 2018. — Т. 29 (68), № 2. — С. 72-78. *Представлено основні спеціальні одиниці концептуального апарата теорії військового перекладу з перспективою їх подальшого дослідження, уточнення, упорядкування й унормування за*

базовим алгоритмом «поняття – термін – визначення». Текст: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/2_2018/16.pdf

12. **Бараненко Р. В. Кібервійна як новий вид протистояння держав** / Р. В. Бараненко, А. Ю. Задорожна // Південноукр. правн. часопис. – 2017. – № 1. — С. 53-56. *Розглянуто поняття та визначення терміна «кібервійна».* Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/1/18.pdf>

13. **Ветлинський С. О. Понятійне поле дослідження механізмів державного регулювання трудових відносин у сфері військової служби** / С. О. Ветлинський // Право та держ. упр. – 2018. – № 3, т. 2. — С. 24-29. *Обґрунтовано, що державне регулювання трудових відносин військових службовців сьогодні є важливою науковою проблемою в галузі науки державного управління. Узагальнено визначення таких понять, як: «трудові відносини», «потенціал», «механізм», «державне регулювання», «військовий службовець». Доведено, що завдяки уточненню понятійного апарату можливі подальші наукові розвідки механізмів державного регулювання трудових відносин у сфері військової служби.* Текст: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2018/tom_2/3-2_2018.pdf

14. **Дяченко В. Упровадження в навчальний процес програми з міжнародного гуманітарного права для військових прокурорів** / Валерій Дяченко // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2018. – № 3. — С. 109-119. *Визначено ефективність норм міжнародного гуманітарного права на міжнародному і національному рівнях та їх упровадження в навчальний процес. Досліджено історію становлення і розвитку різних доктрин міжнародного гуманітарного права.*

15. **Збірник наукових праць магістрантів Національної академії управління – 2018** / [редкол.: С. А. Єрохін та ін.]. — Київ : Нац. акад. упр., 2018. — 559 с. *Шифр зберігання в Бібліотеці: А792520* *Зі змісту: Класифікація видів тероризму / М. Г. Черкас. – С. 459-463.*

16. Карпенко М. І. До питання вдосконалення ознак об'єктивної сторони військових правопорушень / М. І. Карпенко // Держава та регіони. Серія : Право. – 2018. – № 3. — С. 128-133. *Визначено особливості ознак об'єктивної сторони військових злочинів, проаналізовано диспозиції правових норм, що передбачають кримінальну відповідальність за порушення встановленого законом порядку несення, або проходження військової служби та напрацьовано пропозиції щодо їх удосконалення.*

17. Кожухаренко Л. Полідисциплінарність досліджень волонтерського руху вітчизняними та зарубіжними науковцями / Людмила Кожухаренко // Емінак: наук. щоквартальник. – 2018. – № 3, т. 2. — С. 117-123. *Висвітлено дослідження волонтерської діяльності у різних аспектах. Згадано іноземних і вітчизняних науковців, які студіювали це питання. Після початку антитерористичної операції на Сході України у 2014 р. волонтерство досягло свого найвищого піку. Суттєве зростання ролі волонтерів у суспільстві на тлі підвищення значущості європейських цінностей у країні, активізації процесів демократизації зумовлює актуальність дослідження. Мета – показати, що волонтерська діяльність з наукової точки зору має полідисциплінарний характер, та звернути увагу на історичний аспект волонтерського руху. Окреслено перспективи волонтерської практики в Україні. Текст: https://drive.google.com/file/d/1aBoLatxv8YxX7hH3srxkKCJJEanau_tr/view*

18. Конєв О. Ю. Протидія міжнародному тероризму: нормативно-правовий аспект / О. Ю. Конєв, О. Т. Ніколаєв // Південноукр. правн. часопис. – 2017. – № 2. — С. 6-9. *Визначено коло нормативних актів, якими закріплюються основні напрями міжнародного співробітництва у сфері боротьби з міжнародним тероризмом, а також тактичні заходи його протидії, що здійснюються відповідними міжнародними організаціями.* Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/2/4.pdf>

19. **Конопельський В. Я. Правове регулювання протидії тероризму** / В. Я. Конопельський, С. О. Загороднюк // Південноукр. правн. часопис. – 2017. – № 1. — С. 22-25. *Досліджено поняття «тероризм», опрацьовано статистичні дані щодо терористичної діяльності в Україні, зазначено фактори, що можуть сприяти появі підґрунтя для терористичної діяльності в країні. Досліджено основні міжнародно-правові акти у сфері протидії тероризму, включаючи міжнародні конвенції.* Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/1/8.pdf>

20. **Крук С. І. Характеристика нацбезпеки у контексті пріоритетів інституційно-політичної діяльності держави** / С. І. Крук // Право та держ. упр. – 2018. – № 3, т. 1. — С. 138-142. *Проаналізовано наукові засади щодо переваг застосування інституційного підходу як дієвого державно-управлінського інструментарію у сфері національної безпеки. Серед переваг цього підходу запропоновано виокремлювати такі: залучення публічних інституцій (державних і недержавних), перерозподіл ризику, використання позабюджетних фондів тощо.* Текст: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2018/tom_1/3-1_2018.pdf

21. **Люлько С. Передумови створення Державного бюро військової юстиції в Україні** / Сергій Люлько // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2018. – № 3. — С. 22-36. *Акцентовано увагу на проблематиці розробки та затвердження загальних підходів до самого процесу реформування у секторі безпеки з урахуванням фінкціонального навантаження правоохоронних органів, їхнього місця в системі органів державної влади.*

22. **Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Теорія і практика актуальних наукових досліджень"**, 28–29 квіт. 2018 р. — Одеса ; Херсон : Молодий вчений, 2018. — 183 с. : іл., табл. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А791738** *Зі змісту: Політика протидії насильницькій радикалізації: досвід Франції* / А. В. Покровська. – С. 88-91.

23. **Махмурова-Дишлюк О. П. Адміністративно-правове гарантування безпеки судноплавства в період збройних конфліктів /** О. П. Махмурова-Дишлюк // *Право і сусп-во.* – 2018. – № 4, ч. 2. — С. 120-124. *Розкрито механізми адміністративно-правового гарантування безпеки судноплавства в період збройних конфліктів. Запропоновано шляхи усунення пробілів в адміністративно-правових актах, що регулюють гарантування суспільної безпеки у відносинах судноплавства.*
Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/4_2018/part_2/23.pdf

24. **Махмурова-Дишлюк О. П. Адміністративно-правові механізми щодо обмеження засобів і способів ведення війни на морі /** О. П. Махмурова-Дишлюк // *Держава та регіони. Серія: Право.* – 2018. – № 3. — С. 90-94. *З'ясовано сутність адміністративно-правових механізмів обмеження засобів і способів ведення війни на морі для забезпечення суспільної безпеки в Україні.*

25. **Мельник О. Г. Правове регулювання управління військовим майном як складова частина адміністративно-правової охорони та захисту такого майна /** О. Г. Мельник // *Право і сусп-во.* – 2018. – № 5, ч. 2. — С. 122-127. *Розглянуто особливості правового статусу військового майна.*

26. **Назаренко О. Л. Правові норми, що регламентують соціальний захист військовослужбовців /** О. Л. Назаренко // *Держава та регіони. Серія : Право.* – 2018. – № 3. — С. 65-69. *Проаналізовано сучасне законодавство, яке регламентує порядок соціального захисту військовослужбовців у національній безпеці.*

27. **Ніколаєнко Т. Б. Окремі питання правового регулювання виконання покарання у вигляді службових обмежень для військовослужбовців: проблемні аспекти та шляхи їх вирішення /** Т. Б. Ніколаєнко, М. І. Кабачинський // *Південноукр. правн. часопис.* – 2017. – № 1. — С. 39-43. *Висвітлено окремі аспекти правового врегулювання*

виконання покарання у вигляді службових обмежень для військовослужбовців. На підставі аналізу чинного законодавства у сфері регулювання виконання такого покарання, нормативних документів щодо порядку проходження військової служби визначено проблемні питання та шляхи їх вирішення. Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/1/14.pdf>

28. **Пашинський В. Й.** Адміністративно-правове забезпечення діяльності Збройних Сил України / В. Й. Пашинський // Право та держ. упр. – 2018. – № 3, т. 1. — С. 62-67. *Обґрунтовано авторське розуміння та наукові підходи до визначення сутності поняття «адміністративно-правове забезпечення діяльності Збройних Сил України». Запропоновано авторське визначення поняття, структури та мети адміністративно-правового забезпечення діяльності Збройних Сил України.* Текст: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2018/tom_1/3-1_2018.pdf

29. **Роллер В. М.** Правове регулювання здійснення кібероборони / В. М. Роллер // Право і сусп.-во. – 2018. – № 5, ч. 2. — С. 137-141. *Розглянуто питання правового регулювання здійснення заходів кібероборони в Україні.*

30. **Степанченко О. О.** Криміногенні ризики антитерористичної діяльності в міжнародному вимірі / О. О. Степанченко // Південноукр. правн. часопис. – 2018. – № 1. — С. 28-30. *Виділено три групи кримінально-криміногенних практик, пов'язаних з антитерористичною діяльністю: ігнорування легальних механізмів притягнення до кримінальної відповідальності; масові порушення права на таємницю телефонних розмов, кореспонденції; вчинення злочинів агресії під виглядом антитерористичних операцій. Надано їх характеристику.* Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2018/1/10.pdf>

31. **Сягровець В. А.** Міжнародне співробітництво у сфері протидії тероризму в Європі: аналіз нормат.-прав. бази / В. А. Сягровець // Південноукр. правн. часопис. – 2017. – № 2. — С. 9-12. *Розглянуто*

діяльність Європейського Союзу в галузі запобігання тероризму та боротьби з ним. Подано приклади механізмів антитерористичного багатостороннього співробітництва держав-членів ЄС, в яких потенціал і досвід міжвідомчого співробітництва в галузі безпеки в регіоні ЄС розуміється як форма багатостороннього міжнародного співробітництва поліцейських служб та інших державних інститутів і організацій ЄС, відповідальних за забезпечення внутрішньої безпеки. Проаналізовано відповідні заходи, в тому числі правові та інституційні.
Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/2/5.pdf>

32. Туркот М. Особливості досудового розслідування самовільного залишення військової частини або місця служби / Микола Туркот, Ганна Ганова // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2018. – № 2. — С. 109-122. *Розглянуто наявні випадки самовільного залишення військових частин або місць служби у Збройних Силах України. Йдеться про окремі криміналістичні рекомендації щодо методики досудового розслідування таких злочинів.*

33. Федоров В. М. Необхідна оборона із травматичною зброєю / В. М. Федоров // Південноукр. правн. часопис. – 2018. – № 1. — С. 37-41. *Автори відповідного законопроекту стверджують, що поява в населення на законних підставах травматичної зброї істотно поліпшить і його безпеку. Так, але якщо вона буде застосовуватися тільки для захисту від злочинів, якщо вона буде використана за правилами її застосування (після попередження, з відстані не менше 1,5 метрів і тільки в «спеціально дозволених» для того частини тіла тощо). Але практика показує, що ці правила діють лише на папері.* Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2018/1/13.pdf>

34. Хитра О. Л. Реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці України в системі суб'єктно-об'єктних зв'язків у сфері національної безпеки України / О. Л. Хитра // Держава та регіони.

Серія : Право. – 2018. – № 3. — С. 117-122. *Проаналізовано місце та роль реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці в системі суб'єктно-об'єктних зв'язків у сфері національної безпеки України.*

35. **Чеховська М. М. Мова як чинник національної безпеки** / М. М. Чеховська, В. М. Шлапаченко // Держава та регіони. Серія : Право. – 2018. – № 3. — С. 39-46. *Розглянуто аспекти забезпечення національної державності України шляхом підвищення статусу української мови як державної. На прикладі інших країн визначено основні ознаки державної мови як одного з безпекових чинників.*

36. **Ярмакі В. Х. Галузеві принципи міжнародного гуманітарного права** / В. Х. Ярмакі // Південноукр. правн. часопис. – 2017. – № 1. — С. 50-53. *Розглянуто точки зору провідних науковців у цій сфері. На основі аналізу думок фахівців у відношенні переліку принципів міжнародного гуманітарного права виділено найбільш значущі галузеві принципи.* Текст: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/1/17.pdf>

Статті з періодичних видань

37. **Бутусов Ю. Армія-2019: 5 життєво важливих змін** / Юрій Бутусов // Дзеркало тижня. — 2018. — 28 груд. (№ 50). — С. 1, 2. *Йдеться про те, що чинна організаційна модель Збройних сил і Нацгвардії є уламком радянської концепції 1970-х років – підготовки до глобальної війни із застосуванням зброї масового ураження й тотальною мобілізацією держави. Зазначено, що Україні потрібна стратегія стримування агресора спричиненням йому неприйнятних втрат, застосуванням непрямих методів, пошуком уразливих місць з метою завдати йому максимальних збитків. Указано на необхідність розробки нової організаційно-штатної структури армії, яка відповідає б сучасним умовам.* Текст: <https://dt.ua/internal/armiya-2019-5-zhittyevo-vazhlyvih-zmin-298182.html>

38. **Вітер О. Законодавче забезпечення у сфері оборони та безпеки: підсумки та перспективи** / Ольга Вітер // *Голос України*. — 2019. — 5 січ. (№ 3). — Електрон. ресурс. *Подано висновки експертів Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння (ЦДАКР) щодо ухвалених Верховною Радою України (ВР України) у 2018 році законів "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях" і "Про національну безпеку України". Закон про тимчасово окуповані території дає належне визначення ситуації в Криму і Донбасі. На законодавчому рівні визначено російську окупацію як міжнародний збройний конфлікт, в якому Росія є державою-агресором, що здійснює збройну агресію та окупацію частину Донецької та Луганської областей. В законі введено в українське правове поле поняття "окупаційна адміністрація Російської Федерації", а також замінено формат антитерористичної операції (АТО) на Операцію об'єднаних сил (ООС). На думку фахівців ЦДАКР закон про національну безпеку надає необхідний імпульс для розвитку системи управління Збройними силами України (ЗСУ) відповідно до стандартів НАТО та реальних умов перманентної війни, а також зміцнює підвалини демократично-цивільного контролю над органами безпеки та ЗСУ.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/312047>

39. **Грабовський С. Комісари "русской весни"** / Сергій Грабовський // *Шлях перемоги*. — 2019. — 9 січ. (№ 1/2). — С. 2. *Йдеться про діяльність до 2014 року проросійських сил в Україні ("Всеукраїнський Координаційний совет російських соотечественников", "Русская община Крыма", різноманітні "казачі організації" та ін.). Висвітлено політичну діяльність народного депутата України попередніх скликань Вадима Колесніченка, який вів активну антиукраїнську пропаганду з метою відокремлення Криму від України та включення самої Української держави до складу "великої Росії". Проведено історичні паралелі з*

політикою в 1930-х роках гітлерівської Німеччини, яка використала етнічних німців на території Чехословаччини з метою анексії Судетської області. Зроблено висновок, що діяльність "п'ятої колони", яка фінансувалася російською владою, була спрямована на реалізацію плану зі знищення української державності і призвела певним чином до анексії Криму та окупації частини території України. Наголошено на необхідності рішуче протидіяти на сучасному етапі антиукраїнським силам, які, прикриваючись гаслами демократії та прав людини, продовжують поширювати російсько-імперські міфи та дестабілізувати ситуацію в державі.

40. **Джемільєв М. Мустафа Джемільєв: Наша мета – створення платформи для повернення Криму на базі Будапештського меморандуму** / Мустафа Джемільєв ; бесіду вела Ольга Будник // Уряд. кур'єр. — 2019. — 3 січ. (№ 1). — С. 1, 3. *Подано матеріали бесіди з народним депутатом України, уповноваженим Президента України у справах кримськотатарського народу Мустафою Джемільєвим про проблеми повернення Криму до складу України. Зокрема, народний депутат прокоментував ухвалені Організацією Об'єднаних Націй резолюції про демілітаризацію Криму та про порушення прав людини на анексованому півострові. Мустафа Джемільєв також розповів про свій візит до Туреччини, де провів низку зустрічей в парламенті та Міністерстві закордонних справ. Обговорено широке коло питань щодо підтримки Туреччиною України в протистоянні російській агресії, зокрема, у вирішенні проблем вільного судноплавства в Керченській протоці та звільнення полонених українських моряків. Мустафа Джемільєв акцентував увагу на великому значенні надання українській церкві Томосу про автокефалію, що, на його думку, є "найпотужнішим ударом на даному етапі по Росії".* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/mustafa-dzhemilyev-nasha-meta-stvorenniya-platformi/>

41. **Єльченко В. Володимир Єльченко: "ООН не ухвалювала б ці рішення, якби питання Криму було справді закрите"** / Володимир Єльченко ; бесіду вів Георгій Тихий // Уряд. кур'єр. — 2019. — 9 січ. (№ 4). — С. 1, 3. *Подано матеріали бесіди з Постійним представником України при Організації Об'єднаних Націй (ООН) Володимиром Єльченком про підсумки роботи української делегації в ООН в 2018 році. Надано інформацію про ухвалені Генеральною асамблеєю ООН резолюції щодо анексованого Росією Криму – стосовно проблеми мілітаризації Криму, Азовського та Чорного морів та проблеми порушення прав людини в тимчасово окупованому Криму. Акцентовано увагу на інших важливих документах, прийнятих в 2018 році щодо України, серед яких декларація про Голодомор 1932–1933 років. Володимир Єльченко також висловив свою думку з приводу агресивної політики Росії та проблеми врегулювання воєнного конфлікту на Сході України, зокрема, щодо запровадження миротворчої місії на Донбасі.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/volodimir-yelchenko-oon-ne-uhvalyuvala-b-ci-rishen/>

42. **Зоріна Я. Кожен повітряний об'єкт на радарі – потенційний порушник** / Ярослава Зоріна // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 7. *Йдеться про роботу військовослужбовців, які забезпечують контроль та безпеку повітряного простору України. Подано розповіді фахівців аеропорту "Бориспіль", що відстежують політ будь-якого літака у небі України, про особливості служби.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

43. **Карпюк Г. Новий "фланг" колективної безпеки – український** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 10-11. *Йдеться про те, що Україна та її Збройні сили поступово еволюціонують до тих взірців економіки, безпеки, демократії, суспільних відносин, що є нормою для західних держав. Віднедавна курс України на набуття членства в ЄС та НАТО отримав конституційні гарантії*

незворотності. Отже, відбувається перехід до колективної безпекової "парасолі". Проаналізовано, який багаж успішності має Україна, щоб вона була гідно сприйнята та щоб їй довірили утримувати та боронити новий "фланг" цієї унікальної цивілізаційної системи — український. У цьому контексті наголошено, що 18 грудня 2018 року Верховна Рада України ухвалила за основу законопроект "Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів". Документ покликаний через доповнення до Закону "Про оборону України" ввести нові терміни: "військова стандартизація", "військовий стандарт", "стандарт НАТО" та "стандарт у сфері оборони держави — члена НАТО". Він надає Міноборони повноваження із забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері військової стандартизації та визначення органу військової стандартизації, основна функція якого полягатиме в розробленні, ухваленні, скасуванні, відновленні дії, розповсюдженні та застосуванні військових стандартів, зокрема тих, що прийматимуть на основі стандартів Альянсу. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

44. **Ліберман А. У Житомирі підготували звернення до Путіна з вимогою звільнити українських моряків** / Анастасія Ліберман // 20 хвилин (Житомир). — 2019. — 12 груд. (№ 48). — С. 2. На позачерговій сесії Житомирської міської ради депутат Любов Цимбалюк запропонувала звернутися до Верховної Ради України щодо чіткої позиції громади стосовно агресивних дій Російської Федерації. Наведено текст звернення.

45. **Лосєв І. Тягар помилок** / Ігор Лосєв // Шлях перемоги. — 2019. — 9 січ. (№ 1/2). — С. 4. Йдеться про проблему протидії антиукраїнським силам, які в умовах війни з Росією намагаються дестабілізувати ситуацію в державі, організовуючи масові акції, поширюючи агітаційні матеріали, намагаючись інфільтрувати свої кадри в усі державні структури. Проведено історичні паралелі між сучасною

ситуацією та подіями 1918–1921 років, коли в результаті низки помилок керівництва Україна втратила свою державність і незалежність.

46. **Маковецька О. Збори резірівців: із мирного життя – у військові будні** / Олександра Маковецька // Місто (Вінниця). — 2018. — 12 груд. (№ 47). — С. 2, 3. *Подано інформацію, що Вінницький обласний військовий комісаріат направив до навчальних центрів Сухопутних військ Збройних сил України 400 військовозобов'язаних оперативного резерву першої черги в зв'язку із введенням воєнного стану в Україні. Вони пройдуть 20-денні навчальні збори у трьох визначених навчальних центрах.*

47. **Мартинюк Р. Немає Росії. Є Московщина** : [бесіда з істориком Ростиславом Мартинюком / Ростислав Мартинюк ; спілкувалися Сергій Демчук, Ангеліна Кованда] // Країна. – 2018. – № 46. — С. 18-20. *Розглянуто історичні витоки сучасних українсько-російських відносин, викладено думки щодо можливих шляхів відновлення миру на території України та повернення тимчасово окупованих територій.* Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_nemaye-rosiyi-e-moskovschina/871817

48. **Менделєєв Д. ОПК-2019: п'ять життєво важливих змін** / Дмитро Менделєєв // Дзеркало тижня. — 2018. — 28 груд. (№ 50). — С. 3. *Йдеться про те, що понад рік парламент не розглядає проект закону "Про створення та виробництво озброєння, військової і спеціальної техніки", а також не виносить на розгляд законопроект "Про військово-технічне співробітництво", який уряд подав у Верховну Раду понад два роки тому. Зазначено, що саме фундаментальна наука визначає той потенціал, який згодом може бути реалізований через створення високотехнологічної та високоефективної продукції військового та цивільного призначення. Багаторічна відсутність фінансування на належному рівні академічної науки призвела до того, що знання українських учених сьогодні справді використовуються для підтримання*

обороздатності, тільки не в Україні, а за кордоном, як результат відпливу мізків і незаконного трансферу перспективних технологій і розробок. Текст: <https://dt.ua/internal/sbu-2019-5-zhittyevo-vazhlivih-zmin-298183.html>

49. **Не дозволимо мілітаризувати Чорне море** // Голос України. — 2019. — 9 січ. (№ 4). — Електрон. ресурс. Подано матеріали інтерв'ю Президента України Петра Порошенка телеканалу CNN Turk. Петро Порошенко наголосив, що Україна ніколи не визнає окупацію Азовського моря та Керченської протоки та застосує всі правові механізми для захисту своїх інтересів. Глава держави запевнив, що Україна має докази агресії російських військових проти українських кораблів в нейтральних водах Чорного моря, та підкреслив, що питання безпеки у Чорному морі – це надзвичайно важливе питання для всіх держав Чорноморського регіону. Президент України зазначив, що Російська Федерація (РФ) має пояснити розміщення нового комплексу протиповітряної оборони С-400 і нового протикорабельного комплексу в Керчі та Феодосії. "Це абсолютно неприпустимо. Ми не дозволимо мілітаризувати Чорне море. І в даній ситуації ми маємо бути готові відповісти", – заявив Петро Порошенко. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/312100>

50. **Нікітенко Л. Робота після служби** / Людмила Нікітенко // Україна молода. — 2019. — 9 січ. (№ 2). — С. 2. *Йдеться про те, що від початку війни на Сході України до Черкаської служби зайнятості в пошуках роботи звернулися майже 5 тисяч колишніх військовослужбовців. Працевлаштовано майже 2 тисячі демобілізованих. Найпоширенішими видами економічної діяльності серед ексвійськових є оптова та роздрібна торгівля, галузі транспорту та зв'язку, сільське господарство, переробна промисловість.*

Текст:

<http://www.umoloda.kiev.ua/number/3405/2006/129365/>

51. **Олехнович О. Український цвях у труну ГЛОНАСС** / Олександр Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 14.

Висвітлено кроки України у галузі супутникової навігації. Зазначено, що глобальні системи навігації й позиціонування (така, як всепрониклива й безальтернативна американська система GPS (Global Positioning System), завжди турбувала користувачів. Особливо це питання непокоїло Кремль, оскільки де-факто глобальні системи навігації й позиціонування – це приховані спостереження і контроль над територіями як у мирний так і, особливо, у воєнний час. Створюючи систему ГЛОНАСС, росіяни усвідомлювали, що система може стати гарним інструментом політичного й економічного шантажу. Проінформовано про співпрацю України з Росією у цьому напрямі. Так, саме українські розробники створювали перші приймачі ГЛОНАСС, та з початком агресії Москви Україна припинила цю співпрацю. Наголошено, що у стислий термін Україна спромоглася реалізувати заходи диверсифікації в галузі супутникової навігації й повністю позбутися залежності від Росії. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

52. Орел А. Військомати перетворюють на рекрутингові центри / Анна Орел // Газета по-українськи. — 2019. — 4 січ. (№ 1). — С. 2. *Йдеться про те, що на базі військових комісаріатів створюють територіальні центри комплектування та соціальної підтримки. Відповідне рішення підтримали 238 народних депутатів. Військовий експерт Дмитро Снегирьов зазначив, що ця ідея не нова, міністр оборони України Степан Полторак анонсував її у 2015 року. На реалізацію програми з держбюджету на 2019 рік виділили понад півмільярда гривень. Текст: https://gazeta.ua/articles/ukraine-newspaper/_vijskkomati-peretvoryat-na-rekrutingovi-centri/878203*

53. Скоростецький В. Новий рік у новій оселі, або як обживаються контрактники в гуртожитках поліпшеного планування / Володимир Скоростецький // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 4-5. *Висвітлено хід впровадження програми "184 гуртожитки" з будівництва казарм поліпшеного планування для військових, ініційованої*

Президентом України Петром Порошенком. Розглянуто ситуацію в Старичах (Львівська область), де кілька тижнів тому військові заселили перші три казарми поліпшеного планування. Подано коментарі військових контрактників-новоселів. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

54. **”Сьогодні збройним силам передаються майже 10 % річної продукції українського оборонпрому”** // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 3. *Йдеться про участь Президента України — Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Петра Порошенка в урочистій церемонії передачі військовим частинам Збройних Сил України модернізованого та відремонтованого озброєння та військової техніки, що відбулась під час робочої поїздки Президента до Житомирської області. У своєму виступі глава держави, акцентуючи увагу на звіті ”Укроборонпрому” про те, що вдалося зробити за короткий час, зокрема, наголосив, що ”сьогодні передаються до лав Збройних Сил України (ЗСУ) майже 10 % того, що оборонпром спромігся зробити за рік. І це дуже важливо, бо в армії сьогодні чекають новітні й модернізовані системи залпового вогню. Бачимо нарощування можливостей бронетехніки, артилерії”.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

55. **У НАТО інтегрується не військо, а вся країна** // Уряд. кур’єр. — 2018. — 29 груд. (№ 246). — С. 2. *Йдеться про прес-конференцію віце-прем’єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванни Климпуш-Цинцадзе, яка розповіла про підготовку проекту Річної національної програми співробітництва України з НАТО на 2019 рік. Вона зазначила, що йдеться не суто про сектор безпеки та оборони, який змінюється відповідно до стандартів НАТО, а й про велику кількість завдань у сфері демократизації, освіти, покращання умов ведення бізнесу, проведення судової реформи тощо.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-nato-integruyetsya-ne-vijsko-vsya-krayina/>

56. **Уретій О. Для кого "нульовий" результат може стати найкращим** / Оксана Уретій // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 9. *Йдеться про команду з парашутних видів спорту Повітряних Сил, яка є неодноразовим чемпіоном України з групової акробатики та класичного парашутизму. Зазначено, що щороку команда гідно представляє Україну на світових змаганнях серед військовослужбовців. Крім того, спортсмени займаються парашутною підготовкою військовослужбовців, які виконують завдання в районі проведення операції Об'єднаних сил (ООС).* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

57. **Феллон Д. Путін у Росії не міг не з'явитися. Це був вибір на генетичному рівні** : [бесіда з психіатром, нейробіологом, проф. Каліфорн. ун-ту Джеймсом Феллоном / Джеймс Феллон ; спілкувався Ігор Тимоць] // Країна. — 2018. — № 48. — С. 25-27. *Розглянуто феномен авторитарних лідерів і диктаторів.* Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_putin-u-rosiyi-ne-mig-ne-zyavitisya-ce-buv-vibir-na-genetichnomu-rivni/874218

58. **Хмелевський В. Зірки миргородської школи вищого пілотажу** / Василь Хмелевський // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 8. *Йдеться про так звану миргородську школу вищого пілотажу, якої не існує формально, але яка добре відома за межами України. Зазначено, що фактично, цій школі щонайменше два десятиліття. У ній є власна система навчання, викладачі та учні і, звичайно, свої зіркові випускники. Першим "вчителем" цієї школи був один з найкращих пілотажників світу, Микола Коваль. Наголошено, що вищий пілотаж у виконанні миргородців викликає інтерес до України як авіаційної держави, повагу до її Повітряних Сил, що сприяє отриманню численних запрошень виступити в тих країнах, де раніше наші військові авіатори не літали. Так, льотчики з Миргорода брали участь та перемагали у міжнародних авіашоу у Великій Британії, Чехії, Словаччині, Австрії, Туреччині, Румунії,*

Данії, Польщі, Мальті, Бельгії, демонструючи на винищувачах Су-27 свою майстерність. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

59. Барилко М. Особливості світогляду дітей п'яти-десяти років, батьки яких знаходяться у зоні АТО / М. Барилко // Психологія і сусп-во. – 2017. – Спец. вип. — С. 112-113. *Досліджено світобачення дітей п'яти-десяти років, батьки яких знаходяться у зоні АТО. Проаналізовано його вікові та індивідуальні відмінності.* Текст: <http://library.tneu.edu.ua/images/stories/naukovi%20zhurnaly/psychologia%20i%20suspilstvo/2017/%D0%A1%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%B2%D0%B8%D0%BF.%202017.pdf#page=112>

60. Куценко Т. Ф. Базові складові ефективного управління локальною економікою на "крихких" територіях в умовах конфлікту в Україні / Т. Ф. Куценко, А. О. Сабадош // Економіка та держава. – 2018. – № 11. — С. 50-54. *Розглянуто базові складові управління локальною економікою на "крихких" територіях в умовах конфлікту та започаткованих реформ в Україні з точки зору реалізації подальших кроків, завдяки яким можуть бути здійснені майбутні реальні перетворення в цій сфері.* Текст: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2018/11.pdf

61. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Теорія і практика актуальних наукових досліджень", 28–29 квіт. 2018 р. — Одеса ; Херсон : Молодий вчений, 2018. — 183 с. : іл., табл. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: А791738** *Зі змісту: Теоретичне дослідження соціально-психологічних умов для підвищення особистісної ефективності внутрішньо-переміщених осіб / А. В. Кіжло. – С. 97-100.*

62. **Мельник А. Методологія дослідження інституту забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житловими приміщеннями** / Анна Мельник // Підприємництво, госп-во і право. – 2018. – № 5. — С. 52-56. *Здійснено загальний аналіз методів наукового пізнання, необхідних для дослідження питання щодо забезпечення військовослужбовців та членів їхніх сімей житловими приміщеннями відповідно до норм житлового законодавства України. Визначено, які з них мають більший вплив на реалізацію військовослужбовцями та членами їхніх сімей права на житло.* Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/5/11.pdf>

63. **Тарасенко Ю. М. Кримінологічні риси внутрішньо переміщеної особи, яка вчиняє злочини** / Ю. М. Тарасенко // Право і сусп-во. – 2018. – № 4, ч. 2. — С. 210-215. *Проаналізовано соціально-демографічні, кримінально-правові та морально-психологічні ознаки внутрішньо переміщеної особи, яка вчиняє злочини.* Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/4_2018/part_2/38.pdf

64. **Тарасенко Ю. Стан злочинності серед внутрішньо переміщених осіб в Україні** / Юлія Тарасенко // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2018. – № 3. — С. 120-128. *Розглянуто результати анкетування прокурорів органів прокуратури України та проведено кримінологічний аналіз стану злочинності серед внутрішньо переміщених осіб в Україні на основі вказаного опитування.*

Статті з періодичних видань

65. **Благотворительный Фонд Бориса Колесникова дарит жителям Донбасса новые возможности** // Новости Донбасса. — 2018. — 5 дек. (№ 49). — С. 1, 2-3. *Йдеться про діяльність створених благодійним фондом Бориса Колеснікова (Б. Колесніков – народний депутат України попередніх скликань Верховної Ради), опікунських рад у Константинівці та Дружківці (Донецька область). Зазначено, що опікунські ради*

закликають підприємців об'єднуватись для розвитку міст. Наголошено, що вже визначено перспективні проекти, пов'язані, зокрема, із допомогою переселенцям, що мають бути реалізовані у найближчому майбутньому. У планах Фонду Б. Колеснікова – створення опікунських рад у низці міст Донецької області

66. Богданова Е. Цивільно-військовий тандем. Все заради допомоги мирним людям / Евеліна Богданова // Луганщина.ua. — 2018. — 5 груд. — С. 10. *Про діяльність Групи цивільно-військового співробітництва (ЦВС) на Луганщині, зокрема допомогу мирному населенню, дітям, які мешкають на лінії зіткнення, родинам загиблих героїв йшлося 4 грудня 2018 року на брифінгу начальника групи ЦВС ОТУ "Північ", полковника Юрія Верановського. Зазначено, що групи ЦВС були створені задля підтримки та взаємодії між військовим командуванням та органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, представниками громадських неурядових міжнародних організацій та місцевим населенням, а також для підтримання належного іміджу Збройних сил України (ЗСУ). В обов'язки груп ЦВС входить і співпраця з пошуковою групою "Евакуація-200" щодо здійснення пошуку, евакуації, ексгумації тих, хто загинув – як військових, так і цивільних. Наголошено, що групи ЦВС на території Луганщини працюють в Станиці Луганській та Попасній, в Донецькій області – в Світлодарську. В Северодонецьку дислокується Об'єднаний центр. Текст: <http://vistilug.com.ua/news/3821-tsvivil-no-viis-kovii-tandem-vse-zaradi-dopomogi-mirnim-lyudyam/>*

67. Діяльність освітніх центрів "Донбас – Україна": результати та плани // Луганщина.ua. — 2018. — 5 груд. — С. 8. *Йдеться про зустріч представників Луганської обласної влади, Фонду "Відкрита політика" та Міністерства освіти і науки України 29 листопада 2018 року в Луганській облдержадміністрації з обговорення підсумків вступної кампанії 2018 року для абітурієнтів зі Сходу України та можливості вступу у 2019 році. Зазначено, що вже три роки поспіль абітурієнти з тимчасово*

непідконтрольних українській владі територій та ті, що проживають вздовж "лінії розмежування", можуть вступити до українських вишів за спрощеною процедурою через освітні центри "Донбас – Україна" та "Крим – Україна". Подано тези виступів учасників обговорення. Текст: <http://vistilug.com.ua/news/3810-diyal-nist-osvitnikh-tsentriv-donbas-ukraina-rezul-tati-ta-plani/>

68. **Кравчук Н. Не бачить і не чує, але за Україну воює! : солдатська мама з Луцька передає бійцям на фронт сотні власноруч зв'язаних рукавиць** / Наталія Кравчук // Високий замок. — 2018. — 11 груд. (№ 138). — С. 7. Подано інформацію про нагородження медаллю "За гідність та патріотизм" від громади Луцька активної волонтерки Валентини Михайлівни Мазурик, яка втративши зір та слух, виготовила близько півтори тисячі пар рукавичок для бійців, що воюють на передовій на Сході України. Син Валентини Михайлівни – Павло Скишетуський захищав Україну у зоні АТО майже чотири роки (хоч сам інвалід II групи). За участь у Революції гідності нагороджений орденом "За мужність та милосердя" (був санітаром другої сотні самооборони на Майдані, навчився оперувати). Текст: <https://wz.lviv.ua/article/381920-ne-bachyt-i-ne-chuie-ale-za-ukrainu-voiuie>

69. **Лиховид І. Врятувати від війни** / Інна Лиховид // День. — 2019. — 9 січ. (№ 1). — С. 10. Йдеться про те, що громадська організація Гуманітарна місія "Проліска" в рамках проекту УВКБ ООН "Підтримка та захист громад сірої зони" підготувала проекти закону та положення про будинки сімейного типу для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю. Це допоможе узаконити заклади для літніх людей, створені волонтерами самотужки. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/vryatuvaty-vid-viynu>

70. **Лоскутов С. "Щоби не втратити розум від фронткових жахів, я записував у щоденник вигадані в окопах казкові історії"** / Сергій Лоскутов ; бесіду вів Віктор Шевченко // Нар. армія. — 2018. —

27 груд. (№ 52). — С. 18. Подано матеріали бесіди із Сергієм Лоскутовим (творчий псевдонім Сергій Лоскот) – дизайнером та архітектором за освітою, сержантом-десантником АТО, який, по поверненні з фронту, написав десятки дитячих казок. Його книжки видано українською, російською, китайською, англійською та кількома іншими мовами. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

71. **Пономарів О. Шпитальні нотатки Рити Довгань /** Олександр Пономарів // Слово Просвіти. — 2019. — 3–9 січ. (Ч. 1). — С. 5. *Репрезентовано книжку "Шпитальні нотатки" Маргарити Костянтинівни Довгань – журналістки, громадської та культурної діячки. Книжка стала результатом відвідання Київського військового шпиталю, де Маргарита Костянтинівна відвідує поранених і скалічених війною вояків. До кожного вона приходить з подарунком. Це можуть бути ліки, книжки, картини, світлини. А головне – добре, щире слово поради й підтримки. До всіх вона має підхід, зважаючи на їхній фізичний і психічний стан намагається відповісти на всі їхні запити й прохання. Вислуховує сповіді поранених, розповіді про довоєнне, воєнне й повоєнне життя, навіть допомагає з'ясувати етимологію прізвища, коли це цікавить його носія. Після відвідин пані Рити та бесід із нею в поранених з'являються нові сили й надії на видужання й нове життя.* Текст: <http://slovoprosvity.org/2019/01/04/shpytalni-notatky-ryty-dovhan/>

72. **Чікалін В. Як ставлять на ноги тих, що втратили надію вільно пересуватися /** Володимир Чікалін // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 16. *Йдеться про медичну реабілітацію українських військових, для якої багато роблять фахівці державної установи "Інститут травматології та ортопедії НАМН". Ці фахівці – як остання інстанція, до якої звертаються люди за наданням медичної допомоги в надскладних ситуаціях. Зазначено, що стало традицією, коли співробітники інституту постійно здійснюють виїзди для консультацій та надання допомоги на місцях у Бахмут, Маріуполь та інші населені*

пункти. За час бойових дій лікарі-травматологи безпосередньо в районі проведення АТО взяли участь у наданні консультацій та проведенні понад 500 операцій як військовослужбовцям, так і цивільним. За результатами особистої участі в наданні лікарської допомоги у районі проведення АТО працівники інституту підготували та опублікували методичні рекомендації й уже по праву вважаються найавторитетнішими фахівцями з питань лікування бойових травм не лише в Україні, а й на міжнародному рівні. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

73. **Шуткевич О. З операційної – на ”швидку”** / Олеся Шуткевич // День. — 2019. — 9 січ. (№ 1). — С. 10. Подано інформацію про Леоніда Ніцкевича – лікаря, який добровольцем відправився на Схід України в зону проведення бойових дій. Висвітлено його спогоди за той час, коли він провів на передовій, оперуючи та лікуючи військовослужбовців. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/z-operaciynoi-na-shvydku>

74. **Шуткевич О. Працевлаштування як реабілітація** / Олеся Шуткевич // День. — 2019. — 9 січ. (№ 1). — С. 2. Йдеться про те, що протягом 2018 року послугами Вінницької обласної служби зайнятості скористалися 1717 демоболізованих військовослужбовців, із них 463 були працевлаштовані. Зазначено, що фахівці центру зайнятості області застосовують індивідуальний підхід до кожного колишнього військовослужбовця, які сприяють соціально-психологічній адаптації та повернення до мирного життя. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/pracevlashtuvannya-yak-reabilitaciya>

75. **Ярмілко Н. У вивченні англійської, як і в розвідці, потрібно шукати нестандартні підходи** / Наталія Ярмілко // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 19. Подано розповідь про ветерана АТО Ігоря Касьяна, який у 2017 році відкрив у Києві незвичайну сучасну школу англійської мови EAP (English Among People). Окреслено бойовий шлях ветерана, його повернення до мирного життя, історію відкриття школи,

її діяльність та перспективи розвитку. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

76. **Ярмілко Н. У Козятині ветеран АТО відкрив піцерію, де мають працювати лише учасники бойових дій** / Наталія Ярмілко // Нар. армія. — 2018. — 27 груд. (№ 52). — С. 19. *Наведено історію ветерана АТО Олексія Каратєєва, який після закінчення економічного ВНЗ, улітку 2014 року добровільно пішов у військо розвідником. Демобілізувався навесні 2016 р., а в липні 2017 р. разом із дружиною відкрив власну піцерію в Козятині.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5584-%2827-12-2018%29.pdf>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

77. **Наливайко Л. Р. Розширення НАТО: перспективи та нові виклики для України** / Л. Р. Наливайко, І. М. Жушман // Право і сусп.-во. — 2018. — № 4, ч. 2. — С. 279-283. *Проаналізовано вплив розширення НАТО в контексті міжнародних відносин і перспектив для України. Здійснено дослідження міжнародних договорів НАТО, зовнішньополітичних відносин України, обґрунтована необхідність більш конструктивного розвитку відносин між НАТО і Україною.* Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/4_2018/part_2/50.pdf

Статті з періодичних видань

78. **Пекло Ян. Голос Пекла** / Ян Пекло ; беседувала Татяна Катриченко // Фокус. — 2018. — № 51/52 (21 дек.). — С. 14-16. *Посол Республіки Польща в Україні Ян Пекло в інтерв'ю розповів про будівництво "Північного потоку – 2", схожість моделей конфліктів в Україні й на Балканах і агресивну політику Президента Росії Володимира Путіна. Він, зокрема, зазначив: "якщо Путіну доведеться вибрати між втратою влади й війною, він може вибрати війну. Наприклад, піти на конфронтацію не тільки з Україною, але й з Польщею, Грузією, країнами Балтії".* Текст: <https://focus.ua/politics/415600-golos-pekla.html>

79. **Пушкарук Н. Навіщо змінювати Нормандський формат? /** Наталія Пушкарук // День. — 2019. — 9 січ. (№ 1). — С. 3. *Подано інформацію, що міністр закордонних справ Польщі Яцек Чапутович зробив декілька гучних заяв щодо України. Зазначено, що він запропонував призначити спеціального посланника генерального секретаря ООН для України, та змінити Нормандський формат щодо ведення мирних переговорів по врегулюванню воєнного конфлікту на Сході України. Крім того, польський міністр наголосив на необхідності запровадження нових санкцій щодо Росії з боку ЄС та НАТО.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/navishcho-zminyuvaty-normandskyy-format>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
14 січня 2019 р.**